

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetsmuseet i Bergen, Avdeling for kulturhistorie, Fornminneseksjonen

Seksjon for kulturarv, Avd. for kultur, idrett og inkludering
Vestland fylkeskommune,
Post@vlfk.no

Deres ref

Vår ref

Dato

19014/2020 MORRAM

07.04.2020

Inngrep i Askeladden id 214930, på Seim, Seimsleitet 39, gnr. 171, bnr. 5, Alver kommune, Vestland fylke i form av ulovlig etablert driftsbygning. Tilrådning om retting etter Lov om kulturminner § 8 tredje ledd.

Vi viser til epost med tilhørende saksdokumenter fra Vestland fylkeskommune datert 19.03.2020 vedrørende retting etter Lov om kulturminner av 1978 nr. 50 (kml), § 8 tredje ledd.

Bakgrunn

Universitetsmuseet i Bergen ble av Vestland fylkeskommune 10. mars 2020 orientert om et ulovlig byggetiltak på Seim i tilknytning til etablering av et sausefjøs innenfor id 214930.

Lokaliteten representerer et bosettingsområde med dateringer til vikingtid og middelalder som knyttes til den gamle kongsgården på Seim (Iversen, F., 2002, *Nye arkeologiske undersøkelser på Kongsgården Seim i Nordhordland – på sportet av en indre omorganisering i vikingtid*). Den gamle Trondhjemske postveg er anlagt i nordøstre kant av kulturminneområdet, men det kan se ut som om denne går utenom de registrerte før-reformatoriske tuftene. Mot nordøst avgrenses id 214930 av en steinmur som markerer grensen til middelalderkirkegården id 14416.

På bakgrunn av dette inviterte fylkeskommunen til en felles befaring på stedet 11. mars 2020. Foruten fylkeskommunen og Universitetsmuseet i Bergen deltok NIKU, for å vurdere sikringen mot middelalderkirkegården, samt grunneier.

Befaringen

Ved befaringen ble det fastslått at fjøset for utegangersauene så ut til å være anlagt direkte på traseen til den gamle postveien. Denne driftsbygningen var av en lettere metallkonstruksjon og hadde medført relativt begrensede inngrep i terrenget. Inngangen til fjøset var mot tunet i sør. I kant med den bakre kortveggen mot nord var det eksponert en profil der steinfundamentet til postvegen var synlig. Under steinfundamentet var det svært skrint, og postveien så ut til å være anlagt på toppen av berg, eventuelt med et tynt jordsmonn i mellom. Etter all sannsynlighet så har eventuelle førreformatoriske kulturminner i dette området blitt ødelagt eller helt fjernet i forbindelse med etableringen av postvegen på 17-1800 tallet. Det ble for øvrig ikke observert at inngrepet hadde ført til noen forstyrrelser mot steinmuren som markerer grensen til middelalderkirkegården mot nordøst.

I forbindelse med befaringen foretok fylket nye innmålinger, oversendt til oss 19. mars. Disse underbygger at fjøset var etablert på toppen av postvegen og utenfor de tidligere registrerte tuftene.

Telefon 55580000
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Universitetsmuseet i Bergen,
Fornminneseksjonen
Telefon 55582946
Telefaks 55589178
post@fms.uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
J. Frielesgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Morten Ramstad
55584944
morten.ramstad@uib.no

Vår tilråkning

Tiltaket er anlagt innenfor et automatisk fredet boplassområde fra vikingtid og middelalder, men utenfor de registrerte tuftene. Driftsbygningen er bygget i traseen til den gamle Trondhjemske postveien, i et område med et skrint vegetasjonsdekket som ligger rett på berg. Sauefjøsset befinner seg likevel svært nær de tidligere registrerte automatiske fredede tuftene, bygget er og klart skjemmende i forhold til middelalderkirkegården. På denne bakgrunnen mener Universitetsmuseet i Bergen at nybygget skal fjernes.

Selv om potensialet er begrenset, kan det ikke utelukkes at det befinner seg rester eller spor etter automatisk fredede kulturminner under sauefjøsset. Disse vil etter vår oppfatning ikke være av et omfang eller en karakter som tilsier behov for mer omfattende arkeologiske undersøkelser og dermed tilstedeværelse av personale fra Universitetsmuseet. Vi mener derfor at det ved demonteringen og fjerning av det ulovlige tiltaket vil være tilstrekkelig med beredskap i form av overvåking av arkeologer fra Vestland fylkeskommune.

Morten Ramstad
Seksjonssjef
Fornminneseksjonen, Avdeling for kulturhistorie
Universitetsmuseet i Bergen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Kopi. Riksantikvaren, Arkeologiseksjonen, Postboks 8196 Dep 0034 Oslo, postmottak@ra.no